

Informacija o realizaciji preporuka Državne revizorske institucije, datim u Izvještaju o reviziji uspjeha – Uspješnost uspostavljanja, vođenja i kontrole evidencije državne imovine kod državnih organa, broj: 40116/19-023-20/31 od 25. juna 2019. godine, kao i o preduzetim aktivnostima i statusu realizacije Akcionog plana za uspostavljanje jedinstvene evidencije državne imovine

Državna revizorska institucija je, u okviru svojih nadležnosti, sprovela reviziju uspjeha na temu „Uspješnost uspostavljanja, vođenja i kontrole državne evidencije državne imovine kod državnih organa“.

S tim u vezi, DRI je objavila konačan izvještaj, broj: 40116/19-023-20/31 od 25. juna 2019. godine, u koje je navedeno da je predmetnom revizijom utvrđeno da nijesu obezbijeđeni potpuni i tačni podaci o državnoj imovini, a što je uzrokovano, prije svega, sljedećim činjeničnim stanjem:

- nadležni državni organi nijesu preduzeli dovoljne organizacione, tehničke i kadrovske mjere kako bi se uspostavila odgovarajuća evidencija imovine koju koriste i sa kojom upravljaju državni organi;
- evidencija koju vode državni organi nije potpuna i ne pruža sve potrebne podatke o državnoj imovini koju koriste i sa kojom upravljaju;
- Ministarstvo finansija i Uprava za imovinu nijesu uspostavili funkcionalan program za vođenje jedinstvene evidencije državne imovine;
- Uprava za imovinu nije preduzimala aktivnosti kako bi obezbijedila da svi organi dostave podatke potrebne za uspostavljanje jedinstvene evidencije;
- Ministarstvo finansija i Uprava za imovinu nijesu realizovali mjere predviđene Akcionim planom za uspostavljanje jedinstvene evidencije državne imovine;
- Postupak razgraničenja državne i opštinske imovine nije izvršen, iako je Ministarstvo finansija zaključkom Vlade iz 2016. godine bilo zaduženo da u saradnji sa područnim jedinicama Uprave za nekretnine taj postupka okonča;
- Svi državni organi nijesu uspostavili interne procedure kojima je uređen proces evidentiranja državne imovine;
- Direkcija za inspekcijski nadzor nad državnom imovinom (MF) nije sprovođila kontrole čiji je predmet evidencija državne imovine;
- Unutrašnja revizija, kod državnih organa obuhvaćenih uzorkom, nije sprovođila revizije čiji je predmet sistem evidencije državne imovine.

U skladu sa navedenim, a u cilju eliminisanja revizijom evidentiranih nepravilnosti, propusta i nedostataka, DRI je dala preporuke Ministarstvu finansija, Upravi za imovinu i generalno državnim organima.

Preporuke date Ministarstvu finansija su sljedeće:

1. Potrebno je da Ministarstvo finansija (u saradnji sa Upravom za imovinu) izvrši detaljnu analizu preduzetih aktivnosti na realizaciji proširenja SAP sistema-implementacije SAP FI-AA modula i eksterne aplikacije za evidenciju državne imovine i predlože detaljan Plan daljeg postupanja sa vremenskim okvirima, nosiocima aktivnosti i troškovima, kako bi se obezbijedio funkcionalan program za uspostavljanje sistema jedinstvene evidencije državne imovine;
2. Potrebno je da Ministarstvo finansija realizuje mjere predviđene Akcionim planom za uspostavljanje jedinstvene evidencije državne imovine (usvojenim zaključkom Vlade, broj 08-426/4 od 6. marta 2014. godine);
3. Potrebno je da Ministarstvo finansija u saradnji sa Područnim jedinicama Uprave za nekretnine okonča postupak razgraničenja državne i opštinske imovine, shodno zaključku Vlade, broj: 08-145/2-15 od 18. februara 2016. godine.
4. Potrebno je da Ministarstvo finansija (u saradnji sa Upravom za imovinu) uspostavi jedinstvenu evidenciju državne imovine kako bi se utvrdilo tačno stanje imovine u državnom vlasništvu;

5. Potrebno je da ministarstvo, u saradnji sa Upravom za imovinu, obezbijedi da se u jedinstvenu evidenciju državne imovine evidentiraju (na bazi zaključenih i dostavljenih ugovora) i objekti čija je izgradnja finansirana iz donacija;
6. Potrebno je obezbijediti odgovarajuće kadrovske, organizacione i tehničke uslove, kako bi inspeksijski nadzor nad državnim imovinom bio efikasan, odnosno isti obezbijedio da državni organi sprovode Zakonom propisane aktivnosti u cilju uspostavljanja i vođenja odgovarajuće evidencije državne imovine,
7. Potrebno je donijeti interna pravila i uputstva u Direkciji za inspeksijski nadzor, kako bi se definisali glavni procesi rada, način planiranja, vršenje inspeksijskog nadzora, obaveze subjekata inspeksijskog nadzora, način izvještavanja i sl.

Takođe, date su preporuke i Upravi za imovinu, koje se odnose na sljedeće:

1. Potrebno je da Uprava za imovinu izradi bazu podataka organa (državnih organa, organa lokalne samouprave i javnih službi čiji je osnivač Crna Gora, odnosno opština) koji su po Zakonu obavezni da dostavljaju podatke o pokretnim i nepokretnim stvarima;
2. Na osnovu sačinjene baze Uprava za imovinu treba da prati ažurnost u postupku dostavljanja podataka i preduzima Zakonom predviđene mjere ukoliko se isti ne dostavljaju;
3. Potrebno je da Uprava za imovinu, na osnovu sačinjene baze podataka organa, izradi Plan obuka budućih korisnika eksterne aplikacije za jedinstvenu evidenciju državne imovine i sprovede obuke u predviđenom vremenu;
4. Potrebno je da Uprava za imovinu preuzme podatke o nepokretnostima u državnom vlasništvu od Uprave za nekretnine, iste usaglasi sa ovom upravom i preduzme mjere kako bi se sva državna imovina evidentirala u skladu sa Zakonom o državnoj imovini;
5. Potrebno je da Uprava za imovinu obezbijedi da se podaci o nepokretnostima koje daju u zakup pravnim i fizičkim licima unesu u evidenciju i utvrdi da li je ista upisana u skladu sa Zakonom o državnoj imovini u katastru nepokretnosti, kao i da li na istoj postoje tereti i ograničenja koja su u skladu sa Zakonom.

Nadalje, svim državnim organima je preporučeno sljedeće:

1. da obezbijede organizacione i kadrovske uslove za vođenje evidencije pokretne i nepokretne imovine i
  - gdje je neophodno Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji i organizaciji radnih mjesta formiraju jedinicu/službu/direkciju koja bi vodila evidenciju pokretne i nepokretne imovine koju koristi i sa kojom upravlja državni organ ili
  - da istim aktom utvrde lice/a zaduženo/a za vođenje evidencije;
2. da obezbijede odgovarajuće softversko/ programsko rješenje za vođenje evidencije pokretne i nepokretne imovine;
3. da sprovedu popis na propisani način kako bi se obezbijedili potpuni i tačni podaci za evidenciju državne imovine;
4. da obezbijede da evidencija sadrži sve potrebne podatke i iste ažurno dostavljaju Upravi za imovinu u propisanom roku;
5. da donesu interna pravila-procedure o načinu vršenja popisa i vođenju jedinstvene evidencije pokretnih i nepokretnih stvari, kojima će se posebno definisati odgovornost kako izvršilaca konkretnih zadataka, tako i lica odgovornih za primjenu procedure;
6. da usaglase svoje evidencije sa evidencijom Uprave za nekretnine, kako bi se obezbijedilo da sva državna imovina bude upisana u evidencijama organa koji ih koriste;
7. da preduzmu mjere kako bi se ispitalo da li su tereti i ograničenja upisani nad državnim imovinom u skladu sa Zakonom i ukoliko nijesu da preduzmu mjere za njihovo brisanje;
8. da obezbijede potpune i tačne podatke o državnoj imovini koja je data u zakup ili na korišćenje fizičkim i pravnim licima, kako bi se naplata obaveza po osnovu te imovine vršila od stvarnih korisnika, te da državni organi preduzmu odgovarajuće mjere u slučaju kada se od njih prinudno naplaćuju obaveze koje nijesu njihove;
9. da se za svu imovinu u evidenciju unesu podaci o vrijednosti (procijenjena ili nabavna vrijednost), vrši obračun amortizacije po propisanim stopama, kao i da se godišnji obračun amortizacije imovine vrši na propisanom obrascu;

10. da uspostave odgovarajuću knjigovodstvenu evidenciju državne imovine, vode evidenciju pokretne i nepokretne imovine u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računaq za Budžet Crne gore i Budžet Opštine i MRS 16 i IFRS 13;
11. da odjeljenja unutrašnje revizije kod državnih organa, u skladu sa procijenjenim rizicima, vrše revizije sistema evidencije državne imovine.

U odnosu na navedeni Izvještaj, ukazujemo na aktivnosti koje su preduzete u prethodnom periodu u odnosu na uspostavljanje jedinstvene evidencije državne imovine.

Naime, Zakonom o državnoj imovini ("Sl. list CG", br. 21/09 i 40/11) članom 20 stav 2 propisano je da organ uprave nadležan za poslove imovine obavlja poslove koji se tiču vođenja jedinstvene evidencije i registra državne imovine, stara se o poslovima upisa u katastar, parcelacije, razgraničenja.

Nadalje, članom 45 stav 1 Zakona propisano je da evidenciju stvari koje koristi više državnih organa vodi organ uprave nadležan za poslove imovine, odnosno nadležni organ opštine i javne službe, stavom 2 člana da organ uprave nadležan za poslove imovine, odnosno nadležni organ opštine i javne službe dužan je da izvrši popis, procjenu i evidentiranje nepokretnih stvari koje koristi više državnih organa, organa opštine, odnosno javnih službi.

Članom 46 stav 1 Zakona propisano je da nepokretne stvari u državnoj svojini vodi organ uprave nadležan za poslove imovine, dok je članom 70 Zakona propisano da je organ uprave nadležan za poslove imovine dužan da uspostavi jedinstvenu evidenciju nepokretnih stvari iz državne imovine, u roku od 90 dana od dana isteka roka iz čl. 66 i 67 ovog zakona.

Takođe, Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Sl. list CG", br. 87/18 i 02/19) članom 28 Uprava za imovinu, između ostalog, nadležna je za poslove vođenje jedinstvene evidencije državne imovine u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima, vođenje registra državne imovine, podnošenja zahtjeva i praćenja poslova upisa u katastar koji se odnose na parcelaciju, razgraničenja, usaglašavanje podataka iz svoje evidencije sa podacima iz katastra nepokretnosti.

POSTUPAK RAZGRANIČENIA DRŽAVNE I OPŠTINSKE IMOVINE (UTVRĐIVANJE VLASNIČKIH PRAVA)

Ministarstvo finansija je u prethodnom periodu u saradnji sa nadležnim institucijama Upravom za imovinu Crne Gore i Upravom za nekretnine Crne Gore, te opštinama u Crnoj Gori, pokrenulo realizaciju aktivnosti utvrđenih Akcionim planom za uspostavljanje jedinstvene evidencije državne imovine, odnosno registra nepokretnosti, koji je usvojila Vlada Crne Gore na sjednici od 27. februara 2014. godine i na sjednici od 11. decembra 2014. godine.

S tim u vezi, Ministarstvo finansija je organizovalo sastanke sa predstavnicima svih područnih jedinica Uprave za nekretnine, Upravom za imovinu i predstavnicima opština, Prijestonicom i Glavnim gradom, kako bi se precizno definisale aktivnosti, faze u njihovoj realizaciji i stvaranje preduslova za uspostavljanje i vođenje jedinstvene evidencije državne imovine.

Kako je Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Službeni list CG", br. 87/18 i 02/19) članom 28 propisano da je, Uprava za imovinu, između ostalog, nadležna za poslove podnošenja zahtjeva i praćenja poslova upisa u katastar koji se odnose na parcelaciju, razgraničenja i razmjenu državne imovine, dok je članom 20 stav 2 alineja 4 Zakona o državnoj imovini propisano da se Uprava za imovinu stara o poslovima upisa u katastar, obratili smo se Upravi za imovinu kako bi pred područnim jedinicama Uprave za nekretnine, pokrenula postupak uređenja listova nepokretnosti.

Zaključcima Vlade Crne Gore, 08-1454 sa sjednice od 25. juna 2015. godine, tačkom 3. Ministarstvo finansija – Uprava za nekretnine zadužena je da, u saradnji sa područnim jedinicama, ubrza postupke rješavanja razgraničenja državne i opštinske imovine, te da Vladi dostavi pregled presjeka stanja po ovom osnovu, zaključno sa 31.09.2015. godine.

U cilju pripreme izvještaja o presjeku stanja, Ministarstvo finansija je od Uprave za nekretnine Crne Gore, pribavilo podatke o razgraničenju imovinskih prava države i opština, na dan 31.09.2015. godine. Prema dostavljenim podacima, od ukupno 21 područne jedinice, posao razgraničenja državne i opštinske imovine, završilo je svega 10 područnih jedinica i to: PJ Danilovgrad, PJ Nikšić, PJ Šavnik, PJ Plužine, PJ Pljevlja, PJ Žabljak, PJ Ulcinj, PJ Herceg Novi, PJ Tivat i PJ Bijelo Polje. U preostalim opštinama djelimično je završeno razgraničenje, na određenom dijelu je neophodno izvršiti preklapanje granica GUP-a, nakon čega će se steći mogućnost za dalje rješavanje i uređenja listova nepokretnosti, a posjedovni listovi će biti ažurirani kroz postupak izlaganja podataka na javni uvid.

Dalje, Ministarstvo finansija obratilo se aktom broj 07-15578/1 od 18.11.2015 godine, opštinama u kojima nije završen postupak razgraničenja opštinske sa državnom imovinom, Glavnom gradu i Prijestonici, kako bi Upravi za imovinu, organu nadležnom za vođenje jedinstvene evidencije državne imovine, dostavili planska dokumenta koja su donešena i stupila na snagu do marta mjeseca 2009. godine, a koja su osnov za razgraničenje iste, kako je to propisano članom 64 stav 1 Zakona o državnoj imovini i članova 419 i 420 Zakona o svojinsko pravnim odnosima.

Ujedno, obratili smo se i Zaštitniku imovinsko pravnih interesa Crne Gore, aktom broj 07-15425/1 od 18.11.2015. godine, kako bi shodno članu 53 Zakona o državnoj imovini preduzeli odgovarajuće radnje sa aspekta svojih nadležnosti i dali svoj doprinos u okončanju postupka razgraničenja opštinske sa državnom imovinom.

Napominjemo da je Vlada Crne Gore, na sjednici od 11. februara 2016. godine, razmotrila i usvojila Informaciju o realizaciji zaključaka Vlade Crne Gore broj: 08-1454, sa sjednice od 25. juna 2015. godine, koji se odnose na sprovođenje Akcionog plana za uspostavljanje jedinstvene evidencije državne imovine, i s tim u vezi donijela zaključke broj 08-1454/2-15 od 18.02.2016. godine, kojima je tačkom 4. zadužila Ministarstvo finansija da, u saradnji s područnim jedinicama Uprave za nekretnine, okonča postupke razgraničenja državne i opštinske imovine i o tome informiše Vladu.

S tim u vezi, Ministarstvo finansija obratilo se Upravi za nekretnine Crne Gore i Upravi za imovinu Crne Gore, za dostavljanje informacije o preduzetim aktivnostima u cilju okončanja postupka razgraničenja državne i opštinske imovine, kako bi Ministarstvo finansija informisalo Vladu o realizaciji aktivnosti utvrđenim ovim akcionim planom.

Uprava za nekretnine Crne Gore dostavila je Ministarstvu finansija Izvještaj broj 02-1164/38 od 05.04.2017. godine, koji se odnosi na postupak razgraničenja državne i opštinske imovine, konačnog utvrđivanja vlasničkih prava između države i opštine, a u kojem se ukazuje da od ukupno 21 područne jedinice, kompletan posao razgraničenja državne i opštinske imovine nije završilo 9 područnih jedinica, i to: PJ Podgorica, PJ Cetinje, PJ Bar, PJ Mojkovac, PJ Budva, PJ Rožaje, PJ Plav, PJ Berane i PJ Kotor.

Takođe, istim aktom ukazali su da je razlog nezavršetka ovog posla to što: nadležni organi ne dostavljaju plansku dokumentaciju ili istu dostavljaju nepotpunu i pored više urgencija područnih jedinica za dostavljanje dokumentacije; to što planska dokumentacija koja datira iz perioda prije 2000. godine, je sporna u dijelu prenosa koordinata granica linija GUP-a i DUP-a; što učešće Zaštitnika imovinsko - pravnih interesa u postupcima rasprava koje se ne održavaju iz razloga nemogućnosti prisustva Zaštitnika, pa se rasprave odlažu (primjer PJ Bar), kao i veliki broj žalbi Zamjenika Zaštitnika imovinsko pravnih interesa zbog suprotnog mišljenja člana 64 stav 1 Zakona o državnoj imovini ("Službeni list CG", br. 21/09 i 40/11) (primjer PJ Kotor).

S tim u vezi, Ministarstvo finansija obratilo se aktom broj 07-12475/1 od 27.07.2018. godine, Upravi za nekretnine Crne Gore, Upravi za imovinu Crne Gore i Zaštitniku imovinsko pravnih interesa, sa ciljem prevazilaženja problema i stvaranja preduslova za okončanje postupka razgraničenja državne i opštinske imovine.

Dalje, Uprava za nekretnine Crne Gore dostavila je Minisarstvu finansija aktom Izvještaj broj 02-1164/51-17 od 11.05.2018. godine, u kojem se navodi da posao razgraničenja državne i

opštinske imovine, od ukupno 21 područne jedinice, nije završilo 10 područnih jedinica, i to: PJ Podgorica, PJ Cetinje, PJ Bar, PJ Budva, PJ Rožaje, PJ Plav, PJ Berane, PJ Kotor, PJ Tivat i PJ Herceg Novi.

Takođe, u Izvještaju se navodi da postupak razgraničenja nije realizovan iz razloga jer lokalne samouprave, pored više urgencija od strane područnih jedinica, istima nijesu dostavile potrebnu plansku dokumentaciju ili su dostavile ali planska dokumentacija nije potpuna.

Imajući u vidu prethodno navedene Izvještaje Uprave za nekretnine, Ministarstvo finansija obratilo se aktom broj 07-17292/1 od 16.11.2018. godine, Upravi za nekretnine Crne Gore, Upravi za imovinu Crne Gore, Zaštitniku imovinsko pravnih interesa, Glavnom gradu Podgorica, Prijestonici Cetinje, kao i svim opštinama, da se sa aspekta svojih nadležnosti izjasne u odnosu na navode Uprave za nekretnine o razlozima nezavršetka postupka razgraničenja opštinske sa državnom imovinom, kao i da nas informišu što su preduzeli kako bi se ovaj postupak okončao.

Takođe, Ministarstvo finansija je dana 19.11.2018. godine, organizovalo kolegijum sa predstavnicima Uprave za nekretnine Crne Gore, u cilju analize statusa postupka razgraničenja državne sa opštinskom imovinom, identifikovanja svih problema koji su nastali u toku samog postupka, a koje je Uprava za nekretnine kroz svoje izvještaje navodila kao nedostatke i probleme za okončanje ovog postupka, kao i predlaganje određenih mjera u cilju prevazilaženja istih i stvaranja preduslova za okončanje postupka razgraničenja državne sa opštinskom imovinom.

Između ostalog, dovedena je u pitanje vjerodostojnost dostavljenih izvještaja Uprave za nekretnine, odnosno statusa okončanih postupaka razgraničenja državne sa opštinskom imovinom, obzirom na razlike koje se konstatuju iz Izvještaja u Izvještaj, odnosno da podaci o statusu realizacije postupka razgraničenja državne sa opštinskom imovinom ne korespondiraju, a što se takođe može konstatovati u praksi, odnosno redovnom postupanju po zahtjevima fizičkih i pravnih lica, kao i državnih organa i organa lokalne samouprave, da još uvijek ima neuređenih imovinskih odnosa u opštinama za koje se Izvještajima Uprave za nekretnine tvrdi da su u tim opštinama područne jedinice Uprave za nekretnine završile postupak razgraničenja.

S tim u vezi, predloženo je da Ministarstvo finansija sa Upravom za imovinu, Upravom za nekretnine i Zajednicom opština organizuje sastanak na temu Evidencija državne imovine i realizacije postupka razgraničenja državne sa opštinskom imovinom, nakon čega će informisati Vladu o zadatim aktivnostima, najkasnije do 10.12.2018. godine; da se razmotri mogućnost da se sa „DELOITTE” d.o.o., organizuje obuka procjenjivača imovine za Upravu za nekretnine Crne Gore; da Uprava za nekretnine pripremi informaciju u kojoj će definisati kadrovske probleme, kao i druge probleme sa kojima se suočava, a sve u cilju efikasnijeg i kvalitetnijeg postupanja i pružanja usluga te uprave, kao i da dostavi srednjoročni plan rada za period od 3 godine, kao i plan aktivnosti, najkasnije do 25.12.2018. godine.

Dalje, Ministarstvo finansija obratilo se Upravi za nekretnine dopisom broj 07-19201/1 od 30.11.2018. godine, da, shodno zadatim obavezama sa pomenutog kolegijuma, organizuje sastanak sa predstavnicima Ministarstva finansija, Uprave za imovinu Crne Gore, Zaštitnika imovinsko pravnih interesa Crne Gore i predstavnicima Zajednice opština, na kojem će svi uzeti učešće i dati doprinos u cilju realizacije postupka razgraničenja državne sa opštinskom imovinom, odnosno definisati dalje aktivnosti u odnosu na sadašnji status ovog postupka, i o tome informisati Vladu.

Takođe, Ministarstvo finansija obratilo se Upravi za nekretnine dopisom broj 07-319/1 od 16.01.2019. godine, da nam, shodno zadatim obavezama sa pomenutog kolegijuma, dostave srednjoročni plan rada za period od 3 godine.

Uprava za nekretnine dostavila je Ministarstvu finansija Izvještaj broj 02-1164/71 od 23.01.2019. godine, koji se odnosi na postupak razgraničenja državne i opštinske imovine, konačnog utvrđivanja vlasničkih prava između države i opštine.

Navedenim Izvještajem ukazuje se da je Uprava za nekretnine u odnosu na poslednji Izvještaj broj 02-1164/51-17 od 11.05.2018. godine, postupak razgraničenja završen u 13 opština (u ovom

izvještajnom periodu postupak razgraničenja državne imovine sa opštinskom dodatno završile opštine Tivat i Herceg Novi), dok je u ostalim opštinama postupak djelimično završen.

Takođe, istim Izvještajem ukazali su da je razlog toga što postupak razgraničenja nije završen, to što lokalne samouprave i pored više urgencija od strane područnih jedinica nisu dostavile istima potrebnu plansku dokumentaciju ili su dostavili nepotpuna planska dokumentacija, iako je poznato da je potrebno dostaviti GUP-ove koji su važili u vrijeme donošenja Zakona o državnoj imovini, nakon čega će Područne jedinice Uprave za nekretnine urediti posjedovne listove – listove nepokretnosti u najkraćem mogućem roku i na taj način dati doprinos ovom važnom državnom projektu.

Ministarstvo finansija organizovalo je dana 18.02.2019. godine, sastanak sa predstavnicima Uprave za nekretnine Crne Gore i Uprave za imovinu Crne Gore, na kojem su razmatrane aktivnosti iz Akcionog plana za uspostavljanje jedinstvene evidencije državne imovine, a na kojem su konstatovani ključni problemi u realizaciji istog, kao što su: razgraničenje državne sa opštinskom imovinom, procjena državne imovine, uspostavljanje jedinstvene evidencije pokretnih i nepokretnih stvari koje su u državnoj svojini, kao i donošenje Strategije za upravljanje državnom imovinom.

Na navedenom sastanku predložene su sljedeće mjere i donijeti su sljedeći zaključci:

- Zadužuje se Ministarstvo finansija da pripremi Predlog Informacije o realizaciji aktivnosti iz Akcionog plana za uspostavljanje jedinstvene evidencije državne imovine koji je usvojila Vlada Crne Gore na sjednici od 27. februara 2014. godine, koja će biti upućena Vladi na razmatranje i usvajanje, pri čemu će istu sa aspekta svojih nadležnosti dopuniti Vlada Uprava za imovinu i Uprava za nekretnine;
- Zadužuju se Ministarstvo finansija i Uprava za imovinu da softver za izradu jedinstvenog informacionog sistema za evidenciju pokretnih i nepokretnih stvari u svojini države Crne Gore osposobe i stave u funkciju;
- Zadužuju se Ministarstvo finansija, Uprava za imovinu, Uprava za nekretnine, da zajedno sa opštinama i Ministarstvom održivog razvoja i turizma intenziviraju saradnju u smislu dostavljanja planskih dokumenata, u cilju stvaranja uslova za razgraničenje državne sa opštinskom imovinom.
- Zadužuje se Direkcija za podršku SAP-a i drugih IS Direktorata državnog trezora Ministarstva finansija da ispita eventualnu obaveznost korišćenja i obnavljanja sertifikata, kao i da ispitaju činjenicu da li je Ministarstvo vlasnik softvera ili samo licence za softver, kako bi se stvorili preduslovi za eventualno angažovanje neke druge firme iz Crne Gore, koja bi se bavila održavanjem i tehničkom podrškom predmetnog softvera.
- Zadužuje se Ministarstvo finansija da u saradnji sa Upravom za imovinu i Upravom za nekretnine intenzivira aktivnosti po pitanju donošenja zakonskih i podzakonskih akata predloženih Akcionim planom, a koji se odnose na uspostavljanje jedinstvene evidencije državne imovinu.
- Zadužuje se Ministarstvo finansija da formira operativni tim za realizaciju Akcionog plana za uspostavljanje jedinstvene evidencije državne imovine, a koji će pored predstavnika Ministarstva finansija činiti predstavnici Uprave za imovinu, Uprave za nekretnine i Ministarstva održivog razvoja i turizma.

Takođe, napominjemo da Ministarstvo finansija preduzima aktivnosti analize podzakonskih akata predloženih Akcionim planom koji se odnose na uspostavljanje jedinstvene evidencije državne imovine, a koje treba izmijeniti i uskladiti u narednom periodu.

S tim u vezi, Ministarstvo finansija je rješenjem, broj: 01-9475/1 od 17.06.2019. godine, formiralo Radni tim za izradu Prijedloga Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini, koji čine predstavnici Ministarstva finansija, Ministarstva javne uprave, Zajednice opština, Uprave za imovinu i Uprave za nekretnine.

U cilju efikasnije realizacije Akcionog plana za uspostavljanje jedinstvene evidencije državne imovine, kao i pripreme podzakonske regulative, potrebno je formirati koordinacioni tim, kao i jedan ili

više operativnih timova, koje će pored predstavnika Ministarstva finansija činiti predstavnici Uprave za imovinu i Uprave za nekretnine. Članovima ovih timova pripada naknada u skladu sa članom 26 stav 5 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru ("Sl. list CG", br. 16/16, 83/16, 21/17, 42/17, 12/18, 39/18 i 42/18), kojim je propisano da se naknade za komisije i savjete ustanovljene posebnim zakonom ili odlukom organa lokalne samouprave, kao i komisije obrazovane za realizaciju projekata od državnog interesa, mogu isplatiti, uz saglasnost Vlade, odnosno organa lokalne samouprave, po prethodno pribavljenoj potvrdi o raspoloživim sredstvima od strane Ministarstva odnosno nadležnog organa lokalne uprave za poslove finansija.

SOFTVER ZA VOĐENJE JEDINSTVENE EVIDENCIJE I REGISTRA NEPOKRETNOSTI

Kako bi se stvorile mogućnosti za objedinjavanje i jednostavniju upotrebu podataka, te u cilju uspostavljanja jedinstvene evidencije državne imovine, izvršena je nabavka softvera za izradu jedinstvenog informacionog sistema za evidenciju pokretnih i nepokretnih stvari u svojini države Crne Gore.

Ministarstvo finansija organizovalo je dana 18.02.2019. godine, sastanak sa predstavnicima Uprave za nekretnine Crne Gore i Uprave za imovinu Crne Gore, na kojem su predstavnici Uprave za imovinu ukazali da se suočavaju sa raznim problemima upotrebe softvera.

Naime, softver je implementiralo pravno lice „Atos“ d.o.o. iz Beograda, koja je predviđjela da evidencija bude eksterna aplikacija, što znači da bi za pristup evidenciji bio dovoljan samo internet. Nadalje, ukazali su da je softver završen i da je napravljena evidencija, a da je baza za čuvanje podataka bio Trezor Crne Gore, na koji je bila povezana ARS aplikacija. Zatim, nakon izrade softverskog rješenja, pristupilo se obuci budžetskih korisnika, na način da se obuka odvijala po fazama i to, direktni budžetski korisnici, indirektni budžetski korisnici i opštine, sa napomenom da su obuke za opštine planirane poslednje iz razloga što još uvijek nije završen postupak razgraničenja opštinske i državne imovine, pa je obučeno 65 budžetskih korisnika (direktnih).

Nadalje, predstavnici Uprave za imovinu istakli su da su se u startu suočili sa problemom dobijanja zvaničnog spiska direktnih budžetskih korisnika, da bi na kraju dobili spisak prema kojem je konačan broj iznosio 108, od čega je obučeno 65 budžetskih korisnika, koliko ih se i odazvalo, a tabele koje su bili dužni da dostave, a koje su se odnosile na konkretne podatke za svakog budžetskog korisnika ponaosob, nakon završene obuke, iste je dostavilo samo njih 40.

Takođe, naveli su da je ovaj projekat rađen na testnoj verziji ARS-a i da nijednog trenutka nisu pristupili produktivnoj verziji, nakon čega se pojavio problem na ARS aplikaciji, na način da povremeno ne dozvoljava ulaz, poslije čega je Uprava za imovinu obavijestila implementatore „Atos“ d.o.o. iz Beograda, koji su pristupili problemu i pružili tehničku podršku.

Međutim, Ministarstvo finansija je tokom implementacije softvera zatražilo dodatni prsten zaštite, jer je smatralo da je prilikom ulaska na aplikaciju nedovoljno unositi samo korisničko ime i šifru, već da je potrebno instalirati i sertifikat koji bi predstavljao korak prije korisničkog imena, prilikom čega je i nastao problem, jer je Ministarstvo finansija za svakog novog korisnika trebalo da otvara sertifikat, čija validnost je inače vremenski ograničena i obnavljaju se na svakih godinu dana, a postojeći su validni do marta 2019. godine.

Predstavnik državnog trezora u Ministarstvu finansija istakla je da je za izradu sertifikata bila angažovana firma „Proxim“ d.o.o. Podgorica, koja je kod Uprave za imovinu, instalirala servere za ovaj projekat. Predložena su dva rješenja, a to su logovanje preko VPN-a ili digitalni sertifikati na nivou javne uprave, pa je odlučeno da pravno lice „Proxim“ d.o.o. Podgorica instalira server i izradi sertifikate, koje je Ministarstvo finansija nakon dobijanja prosljedilo Upravi za imovinu, nakon čega se Uprava za imovinu javila prije godinu dana i obavijestili ovo ministarstvo da imaju problem sa pristupom.

Naime, kako u međuvremenu „Proxim“ d.o.o. Podgorica više nije administrator, već drugo pravno lice, Ministarstvo finansija je stupilo u kontakt sa „Atos“ d.o.o. iz Beograda i dobilo obavještenje da projekat zapravo nije radio „Atos“ d.o.o. iz Beograda, već njihov podizvođač, izvjesna firma iz Makedonije, koja se više ne bavi time, tako da su dostavili samo tabelu sa pristupnim parametrima, bez

predloga za rješavanje nastale situacije, a da problem predstavlja i to što se firma, koja trenutno održava sistem, ne bavi ovom problematikom.

S tim u vezi, održan je sastanak sa predstavnicima firme "Atos" d.o.o. iz Beograda, nakon čega je izvršeno testiranje funkcije ARS-a i riješen problem prilikom logovanja u ARS-u, odnosno uklonjeni su postojeći sertifikati. Takođe, dodijeljena su administrativna prava i ovlašćenja zaposlenom u Upravi za imovinu kao tehnička podrška ARS aplikaciji, a za testnu verziju ARS aplikacije otvoreni su nalozi za ključne korisnike.

Imajući u vidu sve naprijed navedeno, proizilazi da je Uprava za imovinu osposobila i pripremila za funkciju softver za izradu jedinstvenog informacionog sistema za evidenciju pokretnih i nepokretnih stvari.